

havde iværksat og gennemført tømningerne. Det var også på det pågældende tidspunkt både Told- og Skattestyrelsens og anklagemyndighedens vurdering, at det ville være vanskeligt at gennemføre eventuelle sager for medvirken til skyldnersvig mod sælgerne og deres rådgivere til fældende dom – enten fordi det fornødne berigelsesforsæt ikke forelå eller kun meget vanskeligt ville kunne bevises. Gennemførelse af erstatningssagerne forudsætter ikke bevis for forsæt, men alene for, at der er tale om en uagtsom handling, der udløser erstatningsansvar. Endvidere er kravene til bevisernes styrke væsentligt lavere end i straffesager. Strategien inderbar ikke, at sælgerne gik fri. Tværtimod sanktioneres de i form af erstatninger, der som regel overstiger deres fortjeneste. Det er min opfattelse, at denne strategi har været yderst succesfuld både hvad angår de hidtil førte erstatningssager og straffesagerne mod selskabstømmerne. Jeg minder i den forbindelse om, at mange – herunder mange kyndige – forud for Satair-dommen den 21. januar 1997 gav udtryk for, at de anså mulighederne for at gennemføre erstatningssagerne for yderst tvivlsomme.

Strategien afskar ikke Told•Skat fra at indgive politianmeldelse eller anklagemyndigheden fra selvstændigt at rejse straffesag mod en sælger, hvis der i det foreliggende materiale var grundlag derfor. Der var dog enighed om, at der ikke skulle indledes særskilte undersøgelser/efterforskning med henblik på at gøre strafansvar gældende, fordi sandsynligheden for at finde tilfælde, hvor en straffesag kunne gennemføres, som nævnt blev bedømt som ringe.

Det er korrekt, når Birgitte Vestberg i redegørelsen anfører, at Told- og Skattestyrelsen på et seminar den 1. februar 1994 gav udtryk for, at der generelt ikke var grundlag for at gøre ansvar for overtrædelse af straffeloven gældende mod det tømte selskabs oprindelige hovedaktionær og de rådgivere, der bistod ved salget, da der næppe ville kunne tilvejebringes bevis for, at de indså at tømning ville ske på strafbar måde. Seminaret blev arrangeret af Told- og Skattestyrelsen for ledende medarbejdere i politiet, anklagemyndigheden og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Der var på det tidspunkt alene i ganske få tilfælde indgivet politianmeldelse og rejst straffesager mod køberne/tømmerne, og

erstatningssager mod sælgerne var endnu ikke kommet på tale.

Denne opfattelse genfindes i den senere strategi i selskabstømningssagerne og er tiltrådt af anklagemyndigheden.

Jeg finder ikke, at der i Birgitte Vestbergs redegørelse er fremført synspunkter, som på afgørende måde strider mod den opfattelse af begivenhedsforløbet, som er beskrevet ovenfor.

Efter at myndighederne havde vundet erstatningssagen mod Satair i januar 1997 var der anledning til at genoverveje mulighederne for at rejse straffesager overfor sælgerne.

Dette kom blandt andet til udtryk i de ændrede retningslinjer af 18. juli 1997 for samarbejdet mellem Told•Skat, Kammeradvokaten og kuratorerne om erstatnings- og straffesager i forbindelse med selskabstømninger. Af de ændrede retningslinjer fremgår, at kuratorerne undersøger, om der i sager mod sælgere er grundlag for at anmode om en politimæssig efterforskning. Told- og Skattestyrelsen foretager samtidig selvstændigt en tilsvarende undersøgelse for så vidt angår advokater og revisorer, der har solgt egne selskaber. Jeg skal for fuldstændighedens skyld tilføje, at de undersøgelser, som hidtil er foretaget af kuratorerne og Told- og Skattestyrelsen, ikke har affødt politianmeldelser mod sælgere.

For at der kan gennemføres straffesager mod sælgerne eller disses rådgivere, skal anklagemyndigheden som nævnt kunne bevise, at der på salgstidspunktet forelå forsæt til medvirken til bedrageri eller skyldnersvig. Grundlaget for at kunne løfte denne bevisbyrde kan navnlig tænkes at være til stede i tilfælde, hvor der har foreligget et eller flere af følgende momenter: særlig indsigt hos sælger m.v., salg eller rådgivning på sælgersiden i en flerhed af tilfælde, nærmere kendskab til køberens erhvervs-mæssige forhold, beløb af en sådan størrelse, at det for sælger m.v. måtte fremstå som usandsynligt, at skattekravet kunne udskydes/elimineres på lovlig måde. Vurderingen af, om der på sælgersiden kan antages at foreligge det fornødne forsæt forudsætter imidlertid en egentlig efterforskning, der ligger ud over de undersøgelser, som er tilstrækkelige for at rejse erstatningssagerne. Det er derfor også af retssikkerhedsmæssige hensyn vigtigt, at der sker en nøje udvælgelse af de sager, der kan bære en sådan efterforskning.